

Lahden kaupunki

Asia <2008-00104> **Lahden seudun toimenpideohjelma Itämeri -haasteeseen**
Päätäjä **Lahden seudun ympäristölautakunta**
Päätöspäivä **28.10.2008**
Pykälä **93**

93 §

<2008-00104>

Lahden seudun toimenpideohjelma Itämeri -haasteeseen

Lahden seudun ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 12.2.2008 allekirjoittaa Helsingin ja Turun kaupunkien v. 2007 esittämän Itämeri –haasteen. Haaste on esitetty laajalti koko Itämeren piirissä alueen kunnille ja kaupungeille sekä muille hallinnon toimijoille sekä yksityiselle sektorille.

Haasteen on tällä hetkellä ottanut vastaan 130 allekirjoittanutta. Tästä joukosta on paikallishallinnon yksiköitä 72 kappaletta, joista 60 Suomessa. Haasteen allekirjoituksen jälkeen on allekirjoittaneilta toivottu toimenpideohjelmaa, jossa nämä yksityiskohtaisemmin kuvaisivat mitä aikovat tehdä Itämeren tilan parantamiseksi.

Lahden seudun ympäristöpalvelujen alueelta Itämereen kohdistuva vesistökuorma kulkeutuu lähinnä kahden kautta. Pääosa kuormituksesta kulkeutuu Porvoonjoen kautta, jonne sekä Hollolan, Lahden ja Nastolan taajamien puhdistetut jätevedet on Porvoonjoen eri latvajokien kautta johdettu. Seudun Salpausselän eteläpuolisten alueiden hajakuormitus kohdistuu suoraan Suomenlahteen laskeviin jokiin. Hollolan, Lahden ja Nastolan Salpausselän pohjoispuolisten alueiden hajakuormitus kulkeutuu suurimmaksi osaksi Itämereen Kymijoen reittiä pitkin. Lisäksi Hollolan luoteisosaa kuuluu Kokemäenjoen vesistön latva-alueisiin ja pieni osa Nastolan itäisintä osaa on Koskenkylänjoen vesistöaluetta. Nämä ovat kuitenkin pääosin haja-asutusaluetta, joilta kulkeutuvat ravinteet ovat häviävän pieni osa mainittujen valuma-alueiden kokonaiskuormasta Itämereen. Myös muissa mainituissa vesistöalueissa Lahden seutu on ylintä latva-aluetta, joten kokonaisvaikutus Itämeren kuormituksessa melko vähäinen. Lisäksi on ilmeistä, että seudulla tapahtuvat päästöt ilmaan kuormittavat myös jossain määrin Itämerta.

Lahden seudulla on pitkät perinteet vesistöjen laajamittaisesta ja menestyksekkästä hoitotyöstä. Erityisesti alueen suurimman vesistön, Vesijärven veden laadun parantamiseen ja turvaamiseen on yli kahden vuosikymmenen ajan panostettu melkoisesti. Vesistöjen hoidon lisäksi on tehty runsaasti aiheeseen liittyvää tutkimustyötä sekä edistetty eri intressitahojen sitouttamista valuma-alueilla tapahtuvaan ennalta ehkäisevään vesistönsuojelutyöhön. Hollolan, Lahden ja Nastolan ympäristönsuojelun kunnallisen viran-

omaistyön yhdistyttyä v. 2006, on yhä enenevässä määrin suunnattu voimavaroja myös Lahden naapurikuntien pienempien vesistöjen hoitotoimenpiteisiin ja hajakuormituksen vähentämiseen.

Lisätietoja antaa vesiensuojelupäällikkö Ismo Malin p. 814 3528, 050 525 9579.

P ä ä t ö s e h d o t u s

Ympäristöjohtaja:

Lahden seudun ympäristölautakunta päättää esittää Itämeri –haasteen toimenpideohjelmaksi seuraavaa:

Lahden seudun (Hollola-Lahti-Nastola) toimenpiteet Itämeren hyväksi keskittyvät pääosin alueen vesistökuormituksen vähentämiseksi tehtäviin toimenpiteisiin. Muihin päästöihin sekä yleiseen tietoisuuteen ja ympäristövastuun laajentamiseen pyritään toteuttamalla seudun yhteistä ympäristöstrategiaa (2008) sekä Aalborgin sitoumusten vuonna 2009 laadittavaa tavoite- ja toimenpideohjelmaa.

Vesistökuormitusta hillitsevät toimenpiteet:

Kuntien yhteisiä toimia vesiensuojeluun on esitetty talvella ja keväällä 2008 hyväksytyssä Lahden seudun (Hollola-Lahti-Nastola) ympäristölautakunnan yhteisessä ympäristöstrategiassa:

- Haja-asutusalueiden jätevesi- ja maatalouden kuormitusvalvontaa varten laaditaan vesistöjen seurantatietojen perusteella suunnitelma, jota päivitetään vuosittain.
- Valuma-alueilla tehtäviä vesiensuojelutoimenpiteitä varten laaditaan koko kaupunkiseutua koskeva suunnitelma.
- Vesistöjen laadun seuranta- ja informaatiojärjestelmää sekä tutkimusta kehitetään jatkuvasti.
- Maa-ainesten ja lumen vastaanottoalueet järjestetään siten, että ne eivät kuormita vesistöjä merkittävästi.
- Seudun suurimmalta, Kujalan jäteasemalta vesistöön pääsevää typpikuormaa pienennetään merkittävästi.

Lisäksi on tekeillä:

- Kuntien vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitystyö

Vaikka seudun jäteveden puhdistamot ovat toimineet viime vuosina lupaehtojen mukaisesti, on syytä tehostaa myös yhdyskuntien jäteveden puhdistusta:

- Herralan taajaman jätevedet liitetään Lahden jätevesipuhdistamo-kapasiteettiin, mikä parantaa Herralan jätevesien puhdistustehoa.
- Kiinteistökohtaisten jätevesien käsittelyjen valvontaa tehostetaan ja kiinnitetään erityistä huomiota haja-asutusalueella sijaitseviin kuntien omistamiin kiinteistöjen jätevesiin ja niiden käsittelyn tehokkuuteen.
- Viemäriverkoston jatkuva laajentaminen (taajaan rakennetuille) haja-asutusalueille sekä vanhojen verkostojen saneeraus ja kunnostaminen taajama-alueilla
- Ympäristöviranomaisen ja alueen vesihuoltolaitosten yhteistyöllä etsitään uusia keinoja puhdistamojen toiminnan tehostamiseksi.

Ilmastomuutoksen johdosta on myös Lahden seudulla kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota hulevesin vesistövaikutuksiin:

- Lahdessa laaditaan hulevesiohjelmaa, jolla pyritään mm. estämään jätevesien ylivuodot sadevesiviemäriin. Lisäksi pyritään pääsemään eroon sekaviemäreistä.
- Lahden seudun ympäristöpalvelut suunnittelee ja toteuttaa yhdessä Lahden seudun kaavoittajien ja kunnallistekniikan kanssa hulevesien käsittelyjärjestelmiä erityisesti uusilla asuma-alueilla.

Tutkimustoiminta ja tietoisuuden lisääminen Itämeren tilasta tulee suurelta osin tapahtumaan Lahteen viime vuonna perustetun Vesijärvisäätiön kautta. Säätiössä on kaupungilla ja muilla alueen kunnilla merkittävä edustus ja se saa toiminnalleen myös yksityistä rahaa alueen yrityksiltä.

P ä ä t ö s: Ehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet: - (muutoksenhakukielto)

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa Lahdessa 6.11.2008

Pöytäkirjanpitäjä

Kari Porra

Saaja lotta.ruokanen@hel.fi

salla-maria.alanen@centrumbalticum.org